

Kromě toho buďtež s ranami porovnání nástrojové, jichž se snad při zranění užilo, ač byli jací nalezeni. Nástrojové takoví však nebudtež nikdy kladení do ran samých aneb do děr v oděvu, jimiž by se původní forma těch i oněch změnila; nébrž to, čeho tu zavíratí potřeba, vyvedeno buď z porovnání formy, podoby, šířky a hloubky ran i děr v oděvu, a povahy krajů a koutků těch i oněch s formou, podobou, délkou, šířkou a tíží nástroje, s ostrotou a délkou ostré strany jeho a jeho špice, s tloušťkou hrbetu, se zuby na něm se znameními krvavými atd.

§. 41.

Zvláště shledají se na mrtvole skutečné rány, popsáno buď, jakou mají formu a podobu, jak jsou dlouhé a široké, jak a kam jdou, majíjí kraje ostré, roztrhané, laločnaté, oteklé, neb hladké, jsoují kraje krví naběhlé čili nic, a jdoují dovnitř nebo zevnitř, pak jsoují koutky rány ostré, tupé, okrouhlé, aneb jaké jiné; poznamenáno buď, tekly krev, vyšly žluč, strávenina, lejno a p., jestli tu snad nějaký výklop útroby; též buď zřetel obrácen k tomu, jaká jsou okolní místa u rány, a pakliby rána byla způsobena sečením, říznutím neb bodením, zdaliž tu jest také zároveň nějaké zhmoždění. Dále buď vyskoumáno, které části těla vesměs byly porušeny, jak se to stalo, a jaké účinky toho se v mrtvole spatřují, jako: že se rozlila krev neb šťávy vyměšované aneb to, co obsaženo v ústrojích dutých, do dužiny útroby některé nebo do některé dutiny. Také buď připomenuto, nalezly se v ráně cizí těla, jako: kusy nástrojů, kterých se užilo, kulka, kusy oděvu, třísky z kosti a p. Hleděno buď též, zdaliž tkanina v ráně a vedlé rány jest zarděná, oteklá neb shustlá, zdaliž jsou tu vcezeniny či infiltrace krvavé, výpotky či exsudaty syrovátečné, vláknovité, hnisovité a p.; zdaliž výpotky a tkaniny tyto přešly snad již v mrtv neb talov a jsou tu tedy již známky nastalého zánětu, konečně zdaliž z toho, že rána a průduch rány jest znečištěn a povahy zcela neobyčejné, nevychází podezření, že zemřelý byl otráven.

§. 42.

Jsoují tu pouhé zhmožděny, kterýchž poznati lze dle toho, že jest kůže, více méně tmavo zardělá, budiž nejprvé hleděno, zdaliž tato zardělost nepochází z pih smrtedlných, z ekchymosů neb z petečí, z podlití krve, způsobeného jinými chorobnostmi, jako tyfusem, talovitostí krve, kurdějemi a p., aneb zdali pocházejí od zalití krve pošlého z násilného namáhání svalů, na př. od křečů, dávení, kašláni skákání, běhání a p., konečně jsoují to snad jen kazy od narození či znamení po matce, cévy rozšířené atd. Do takových zarděnin má se pokaždé zaříznouti a dobře vyskoumati, jaké jsou a odkud pocházejí.